

РЕЙ БРЕДЪРИ НАЙ-ДОБРОТО ОТ ВСИЧКИ ВЪЗМОЖНИ СВЕТОВЕ

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2008

chitanka.info

Двамата седяха мълчаливо във влака, който се клатушкаше в студения декемврийски здрач от една гара до друга. Когато дванайсетата спирка остана зад тях, по-възрастният се размърда.

— Идиот, ама че идиот! — промърмори под нос.

— Какво? — попита по-младият и вдигна поглед от разгърнатия „Таймс“.

По-възрастният кимна намръщено.

— Видяхте ли как онзи глупак скочи и се запрепъва след жената, която миришеше на „Шанел“?

— О, онази ли? — Младият сякаш не можеше да реши дали да се смее, или да се почувства потиснат. — И на мен ми се случи веднъж да сляза от влака след нея.

Другият изсумтя и затвори очи.

— И аз така. Преди пет години.

Младият зяпна спътника си, сякаш бе намерил приятел на най-невероятното място.

— И с вас... и с вас ли се случи същото, когато стигнахте края на платформата?

— Може би. Да чуя.

— Ами... бях на двацет стъпки зад нея и я настигах бързо, когато мъжът ѝ спря пред гарата с цяла кола деца! Бам! Вратата на колата се затръшна. Тя замина, а усмивката ѝ остана като на Чеширския котак. Намръзнах се половин час, докато дойде следващият влак. Бог ми е свидетел, добър урок ми беше това.

— Урок, как ли не — сухо отвърна по-възрастният. — Пълни кретени, това сме всички. Вие, аз, те. Глупави момчета, реагиращи като лабораторни жаби на дразнители.

— Дядо ми навремето казваше: „Камара мускули и мозък като на пиле — това сме мъжете“.

— Мъдър човек. Е, а какво мислите за нея?

— За жената ли? Определено обича да се носи добре. Явно ѝ е тръпка да знае, че е достатъчно да завърти съвсем леко очи и да накара лемингите да се втурнат след нея във влака. Има най-доброто от всички възможни светове, не мислите ли? Мъж, деца и съзнанието, че я бива и може да го докаже пет пъти седмично, без да нарани никого и най-малко себе си. А иначе, ако се загледате по-внимателно, не е нищо особено. Но пък как само *мирише*...

— Глупости — рече възрастният. — Не вървят. Чисто и просто тя е жена. Всички жени са жени, а всички мъже — смрадливи пръчове. Не приемете ли това, цял живот ще има да разсъждавате върху жлезите си. И няма да познаете покой, докато не станете на седемдесет или там някъде. А себепознанието може да ви даде някаква утеха в труден момент. Предвид всички тези важни и неизбежни истини малцина мъже успяват да постигнат равновесие. Попитайте някой дали е щастлив и той веднага ще си помисли, че го питате дали е *задоволен*. Задоволяването е мъжката представа за рая. Познавам само един мъж, който успя да се сдобие с най-доброто от всички възможни светове, както се изразихте.

— Виж ти — рече младият мъж и очите му светнаха. — Ще се радвам да ми разкажете за него.

— Дано имаме време. Този момък е най-щастливият пръч, най-безгрижното биче, съществувало някога. Съпруги и приятелки на корем, както се казва. И в същото време няма никакви скрупули, чувство за вина, трескави безсънни нощи и самобичуване.

— Невъзможно! — обади се младият. — Не можеш едновременно да ядеш и да храносмилаш!

— Но той го правеше, прави го и ще го прави! Няма нито трепет, нито следа от морална морска болест след цяла нощ в бурното море на леглото! Преуспяващ бизнесмен. Апартамент на най-добрата улица в Ню Йорк, на добра височина, че движението да не го тормози, плюс вила в Бъкс Каунти край повече от чуден поток, където гледа козичките си като щастлив фермер. За първи път го срещнах в апартамента му в Ню Йорк миналата година, тъкмо когато се беше оженил. Жена му бе наистина прекрасна — белоснежни ръце, сочни устни, изобилие под кръста, не по-малко изобилие над него. Мед в рога, пълна бъчва ябълки през зимата — така изглеждаше за мен *и* за мъжа си, защото всеки път когато минеше край нея, той я пощипваше. На тръгване и аз вдигнах ръка да я плесна по задника като чистокръвна кобила. Докато слизах с асансьора, всичко се въртеше около мен. Изцвилих като кон.

— Какво описание само! — възбудено възкликна младият мъж, дишаше тежко.

— Съчинявам рекламни текстове — обясни възрастният. — Но да продължим. Срещнах Смит, нека така да го наречем, няма и две седмици по-късно. По една чиста случайност бях поканен от един

приятел на купон. Когато пристигнах в Бъкс Каунти, се оказа, че купонът е не другаде, а у Смит! А край него, в центъра на дневната, стоеше неговата чернокоса италианска красавица — истинска пантера, тъмна нощ и лунен камък, облечена в цветовете на земята — кафяво, охра, жълто-кафяво, умбра, във всички нюанси на плодоносната есен. В шума от приказки не разбрах името ѝ. По-късно видях Смит да я натиска като изпечено от слънцето, зряло и сочно октомврийско грозде. Ама че идиот, помислих си. Щастливец, помислих си. Жена в града, любовница на вилата. Мачка гроздето и тук, и там. Страхотно. По-добре обаче да не стоя на винения фестивал, помислих си и се измъкнах тихомълком, без да ме забележи.

— Направо не издържам от приказките ви — рече младият и се опита да отвори прозореца.

— Не ме прекъсвайте — сгълча го възрастният. — Докъде бях стигнал?

— Мачкане. Грозде.

— О, да! Е, след като гостите се разделиха на групички, успях да разбера името на прекрасната италианка. *Госпожа Смит!*

— Значи се оженил отново, а?

— Едва ли. Не би му стигнало времето. Бях зашеметен. Бързо си помислих — Смит има две компании приятели. Едната компания познава градската му жена. А другата — тази любовница, която той *нарича* съпруга. Твърде умен е за многоженец. Няма друга възможност. Ама че загадка.

— Продължавайте, продължавайте! — трескаво го подкани младият.

— В края на партито Смит ме откара на гарата. Беше с доста приповдигнат дух.

По пътя ме попита:

— Е, какво ще кажете за жените ми?

— Жени ли? В множествено число? — попитах аз.

— В множествено, дявол да го вземе — рече той. — Имах двайсет бройки за последните три години, една от друга по-добри! Двайсет, точно така. Ето, пребройте ги!

Спряхме пред гарата и той извади един дебел албум. Погледна ме в очите, докато ми го подаваше.

— Не, не — разсмя се той. — Не съм Синята брада и нямам таван със скелети на бивши жени сред другите боклуци. Вижте!

Прелистих страниците. Прелетяха като анимационен филм. Блондинки, брюнетки, червенокоски, обикновени, екзотични, безочливи и хрисими ме гледаха, усмихваха се, мръщеаха се. От толкова много лица бях като хипнотизиран. Във всяка снимка имаше нещо ужасно общо.

— Смит, явно сте много богат, за да можете да си позволите всички тези жени — казах аз.

— Не, не съм богат. Вижте отново!

Прелистих отново монтажа. Ахнах. Разбрах.

— Онази госпожа Смит, която срещнах днес... италианската красавица... е единствената госпожа Смит — казах аз. — Но в същото време жената от Ню Йорк преди две седмици също е единствената госпожа Смит. Следователно двете жени са една и съща!

— Точно така! — възкликна Смит, зарадван от детективските ми дарби.

— Невъзможно! — изтърсих аз.

— Напълно възможно — въодушевено отвърна Смит. — Жена ми е изумителна. Когато я срещнах, беше една от най-добрите актриси на Бродуей. Най-егоистично поисках да зареже сцената, като я заплаших, че ще сложа край на взаимното ни безумство, на гоненето ни от един шезлонг на друг. И тя, превърната от любовта от лъвица в котенце, затръшна вратата на театъра и побягна по алеята с мен. През първата половина година от брака ни земята не се движеше, а се тресеше. Но каквото съм си пръч, постепенно започнах да се заглеждам и по другите жени, които полюшваха бедра наоколо. Жена ми, естествено, забеляза. Междувременно и тя бе почнала да хвърля по едно око на театралните афиши. Заварвах я с театралните ревюта на „Ню Йорк Таймс“, обляна в сълзи. Това бе криза! Как да се съчетаят две бурни кариери — на разчорлена от страст актриса и на вечно кръшкащ женкар?

— Една вечер — продължи Смит, — се бях загледал по една прасковка на улицата. В същото време вятърът залепи парче от стар афиш на глезена на жена ми. И тези две събития, станали в един и същи миг, сякаш вдигнаха рязко спусната на прозореца щора. Светлината се изля вътре! Жена ми ме сграбчи за ръката. Нима не е

актриса? Естествено, че е! Е, какво тогава! Изгони ме за двайсет и четири часа и не ми позволи да припаря до апартамента, а самата тя се зае с някакви вълнуващи огромни приготовления. Когато на следващия ден се прибрах в сините часове, както се изразяват французите с все здрачния си език, жена ми бе изчезнала! Посрещна ме чернокожа латиноамериканка. „Приятелка съм на жена ви“, рече тя и ми се хвърли, засмука ухото ми, стисна ме в обятията си, докато не успях най-сетне да я отскубна от себе си. Погледнах я подозрително. „Та това не е чужда жена... а *съпругата* ми!“ И двамата изпопадахме от смях. Това беше моята жена, но с друга козметика, с различни обноски, различна стойка и интонация. „Моята актриса!“ — възкликнах аз. „Твоята актриса! — разсмя се тя. — Кажй каква ме искаш и ще стана такава. Кармен? Добре, аз съм Кармен. Брунхилда? Че защо пък не? Ще се уча, ще създавам, а когато ти доскучае — ще пресъздавам. Записах се в Академията за танци. Ще се науча да седя, да стоя и да се движа по хиляди различни начини. Ходя на уроци по риторика, записах се в Берлиц! Освен това съм член на клуба по джудо на Ямаюки...“ „Мили Боже — възкликнах аз, — това пък защо?“ „Ето защо!“ — отвърна тя и ме преметна през глава в леглото!

— И тъй — рече Смит, — от онзи ден си живея повече от царски! Безброй фантазии ми се изпълниха — жени с всички цветове, размери, форми, страсти! Жена ми си намери сцена в гостната и публика в лицето на моя милост и така задоволи нуждата си да е най-великата актриса на света. Ще възразите, че публиката е твърде малобройна? Не! С непостоянния си вкус аз мога да посрещна всяка нейна роля. Дивият ми талант съответства на нейния гений. И тъй, най-сетне вкаран в клетка, аз я обичам и чрез нея обичам всички жени. Това е най-доброто от всички възможни светове, приятелю. Най-доброто.

Настъпи мълчание.

Влакът потракваше по релсите в декемврийския мрак.

Двамата мъже, възрастен и млад, седяха умислени за току-що разказаната история.

Накрая младият преглътна и кимна благоговейно.

— Приятелят ви Смит си е решил проблема, и още как.

— Определено.

Младият се поколеба малко, после се усмихна.

— И аз имам един приятел. Положението му бе подобно, но нещата стояха иначе. Нещо против да го нарека Куилън?

— Нищо против — отвърна по-възрастният. — Само по-бързо, че скоро ще слизам.

— Една вечер — забързано започна младият, — го заварих в някакъв бар с прекрасна червенокоска. Тълпата ѝ правеше път като морето на Мойсей. Истинско чудо, помислих си, така чувствено, така събуждащо за живот! Седмица по-късно видях Куилън в Гринуич, разхождаше се с някаква тантуреста дребна жена — на неговата възраст, естествено, само на трийсет и две, но вече състарена. Англичаните наричат такива жени повлекани — пухкави, нос като зурла, малко грим, набръчкани чорапи, раздърпана коса, съвсем тихичка; сякаш бе доволна само да върви до Куилън и да го държи за ръката. Виж ти, помислих си. Ето я благоверната му, готова да целува земята, на която е стъпил, а вечер се перчи с онази червенокоса кукла! Ама че тъжно, ама че жалко. И продължих по пътя си.

Месец по-късно отново го срещнах. Канеше се да се вмъкне в един тъмен вход на Макдугъл Стрийт, когато ме видя.

— Господи! — възкликна той и плувна в пот. — Само не ме издавай! Жена ми не бива да научава!

Тъкмо се канех да се закълна, когато някаква жена го извика от един прозорец над нас.

Погледнах нагоре. Челюстта ми увисна.

От прозореца гледаше тантурестата повлекана!

И изведнъж ми стана ясно. Жена му бе прекрасната червенокоска! Тя танцуваше, пееше, говореше силно и дълго, страшно умна, същинска Шива с хиляда ръце, най-страхотната перла, която може да се види в смъртния свят. И въпреки това, колкото и да е странно — досадна.

И приятелят ми Куилън наемаше тази затънтена квартира във Вилидж два пъти седмично, за да може да си седи тихо в кафеникавата тишина или да се разхожда из полутъмни улички с добрата уютна и тиха жена — не негова съпруга, а любовница!

Преместих поглед от пухкавата му приятелка отново към него и го хванах за ръката, изпълнен с топлина и разбиране. Гроб съм, казах му. Последния път, когато ги видях, седяха в един деликатесен магазин. Куилън и любовницата му се галеха нежно с погледи, без да

казват нищо, и похапваха сандвичи с пастърма. Като се замислите, той също има най-доброто от всички възможни светове.

Влакът изгърмя, изсвири и намали ход. Двамата станаха едновременно, замръзнаха и се спогледаха изненадани.

— Тук ли слизате? — попитаха в един глас.

И двамата кимнаха и се усмигнаха.

Влакът спря в мразовитата декемврийска вечер. Двамата слязоха мълчаливо и си стиснаха ръцете.

— Е, много поздрави на господин Смит.

— И на господин Куилън!

От противоположните краища на гарата се чува клаксони. Мъжете погледнаха към едната кола. В нея седеше прекрасна жена. Погледнаха към другата. И в нея седеше прекрасна жена.

Разделиха се, споглеждайки се като палави ученици.

„Чудя се — мислеше си възрастният — дали онази жена му е...“

„Чудя се — мислеше си младият — дали дамата в колата би могла да е...“

И двамата ускориха крачка. Две автомобилни врати се затръшнаха като пистолетни изстрели, слагащи край на представлението.

Колите заминаха. Гарата опустя. Бе студен декември и скоро заваля сняг.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.